

דְּשָׂרוּ דְעֵלְמָא אֲמָרוּ, אִיהוּ אֲמָרוּ בְּחֻכְמָתָא, יִתִּיר
מִמָּה דְחֻשְׁבִּין בְּנֵי נִשְׂאָ. אֲמַר לִיה, בְּרֵי יָאוֹת הוּא,
דְּהָא בְּיַחְוּדָא קְדִישָׁא אֲתָמַר נַעַר חַיִּיתִי גַם זְקִנְתִּי
וְהָכִי הוּא. (תהלים לו) וְלֹא רָאִיתִי צְדִיק נֶעְזֵב, דָּא הוּא
שְׂבַחָא דְיַחְוּדָא, דְּלֹא אֲשַׁתַּבַּח יוֹם בְּלֹא לִילָה. דְּהָא
לִילָה בֵּיה אֲשַׁתַּבַּח תְּדִירָא, וְצְדִיק אַחִיד לְעִילָא
וְאַחִיד לְתַתָּא.

וְזָרְעוּ מִבְּקֵשׁ לָחֶם, מָאִי הוּא. אֵלְא, בְּשַׁעְתָּא דְזָרִיק
וְאַתְנַגִּיד זִרְעָא, לָא תִבַּע לְנוֹקְבָא. דְּהָא
בְּהַדְיָה שְׂרִיא, דְּלֹא אֲתַפְרִישָׁא מֵיָהּ לְעֵלְמִין, וְזַמְינָא
הִיא לְגַבִּיָה. דְּהָא זִרְעָא לָא נְגִיד, אֵלְא בְּשַׁעְתָּא
דְּנוֹקְבָא זַמְינָא, (דף קסב ע"ב) וְתִיאֻכְתָּא דְתַרְוּוּיָהּוּ כְּחֻדָּא
בְּדַבּוּקָא חַד דְּלֹא מִתְפָּרֶשֶׁן, וְעַל דָּא לָא אֲעֻטְרִיד
לְמַתְבַּע עֲלָהּ.

לשון הקודש

וְזָרְעוּ מִבְּקֵשׁ לָחֶם, מָה הוּא? אֵלְא
בְּשַׁעְתָּא שְׂזוּרְק וּנְשַׁפֵּע הַזְרַע, אִינוּ תוֹבַע
אֶת הַנְּקֵבָה, שְׂהַרִי הִיא שׁוֹרָה עִמּוּ,
שְׂאִין נִפְרַדֶּת מִמֶּנּוּ לְעֵלְמִים וְזַמְינָה
הִיא אֲעֵלוּ, שְׂהַרִי אִין זִרַע שׁוֹפֵע אֵלְא
בְּשַׁעְתָּא שְׂהַנְקֵבָה זַמְינָה, וְתִשׁוּקֵת
שְׂנִיָּהֶם יַחַד בְּדַבּוּק אַחַד, שְׂאִין
נִפְרַדִּים, וְלִכְּן לֹא אֲרִיד לְתַבַּע אוֹתָהּ.

פְּרִשׁוּהוּ שְׂשָׂרוּ שֶׁל עוֹלָם אָמַר אוֹתוֹ. הוּא
אָמַר אוֹתוֹ בְּחֻכְמָה יוֹתֵר מִמָּה
שְׂחוֹשְׁבִים בְּנֵי אָדָם. אָמַר לוֹ, בְּנֵי יָפֵה
הוּא, שְׂהַרִי בְּיַחְוּד הַקְדוּשׁ נֹאמַר נַעַר
חַיִּיתִי גַם זְקִנְתִּי. וְכֵן הוּא, וְלֹא רָאִיתִי
צְדִיק נֶעְזֵב – זֶה הַשְּׂבַח שֶׁל הַיַּחְוּד שֶׁלֹּא
נִמְצָא יוֹם לֹלֵא לִילָה, שְׂהַנְהַה הַלִּילָה
תְּמִיד נִמְצָא בוֹ, וְהַצְדִּיק אַחִיו לְמַעְלָה
וְאַחִיו לְמַטָּה.

אָמַר לִיָּהּ, וּבְזַמְנָא דְגָלוּתָא לָאוּ הָכִי. אָמַר לִיָּהּ
זָרְעוּ כְּתִיב, וְלֹא אִיהוּ. אֵימַתִּי נָפִיק, כַּד
נִזְקָבָא בְּדַבּוּקָא חַד עִם דְּכוּרָא. וְאִי תִימָא לֹא רָאִיתִי
צְדִיק נֶעְזֵב, בְּזַמְנָא דְגָלוּתָא מָאִי הִיא.

אֵלֵּיָא, הָא אֶחִיד לְעִילָא. וְלֹא נֶעְזֵב לְעֶלְמִין, בְּזַמְנָא
אֲחֵרָא, לֹא נֶעְזֵב מִנוּקְבָא, אֶחִיד לְעִילָא,
וְאֶחִיד לְתַתָּא. אֶחִיד לְעִילָא, בְּזַמְנָא דְגָלוּתָא. בְּזַמְנָא
אֲחֵרָא, אֶחִיד לְתַרְיִן סְטָרִין, לְעִילָא וְתַתָּא, וְלְעוֹלָם
אֵינוּ נֶעְזֵב.

כְּתִיב, (בראשית א) וַיִּתֵּן אֶתְּם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם, דָּא צְדִיק. וְאָף עַל גַּב דְּאִתְּמַר
בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם, אֵלֵּא בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם וְדָאִי, דְּאִיהוּ
סִיּוּמָא דְגּוּפָא.

תָּא תָּוִי, תַּרְיִן רְקִיעֵין אֵינוּן, וְאֵינוּן שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא,

לשון הקודש

למעלה - בזמן של הגלות. בזמן אחר
אוחז את שני האצדדים, למעלה ולמטה,
ולעולם אינו נעזב.

כְּתִיב (בראשית א) וַיִּתֵּן אֶתְּם אֱלֹהִים
בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם, זֶה צְדִיק, וְאָף עַל גַּב
שְׁנַאֲמַר בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם, אֵלֵּא בְּרָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם וְדָאִי, שְׁהוּא סִיּוּם הַגּוּף.

כֹּא רָאִה, שְׁנֵי רְקִיעִים הֵם, וְהֵם

אמר לו, ובזמן הגלות לא כד? אמר
לו, כתוב זרעו, ואינו. מתי יוצא?
כשהנקבה בדבוק אחד עם הזכר. ואם
תאמר, לא ראיתי צדיק נעזב - בזמן
של הגלות מה היא?

אֵלֵּא זֶה אַחוּז לְמַעְלָה וְלֹא נֶעְזֵב
לְעוֹלָמִים. בְּזַמְּן אַחֵר לֹא נֶעְזֵב מִהֶנְקֵבָה,
אַחוּז לְמַעְלָה וְאַחוּז לְמַטָּה. אַחוּז

דָּא כְּגוֹנָא דָּא. שִׁירוּתָא רְקִיעָא תְּמִינָאָה, בֵּיה
 שְׁקִיעוֹן כָּל כְּכַבְיָא, זְעִירִין וְרַבְרַבִּין. וְדָא הוּא רְקִיעָא
 עֲלָאָה סְתִימָאָה, דְּקָאִים כֹּלָא וּמְנִיָּה נְפִיק כֹּלָא.
 וְאִיהוּ תְּמִינָאָה, מִתְתָּא לְעִילָא, וְהוּא שִׁירוּתָא
 לְאַפְקָא מְנִיָּה כֹּלָא.

כִּדְ אִיהוּ רְקִיעָא תְּמִינָאָה מְעִילָא לְתַתָּא, דְּבִיָּה
 שְׁקִיעוֹן כָּל כְּכַבְיָא, כָּל נְהוּרִין וּבּוֹצִיעִין. וְהוּא
 נְטִיל כֹּלָא וְדָא סִיּוּמָא דְכֹלָא. כְּמָה דְהָהוּא רְקִיעָא
 תְּמִינָאָה, דְּאִיהוּ שִׁירוּתָא דְכֹלָא. תְּלִיין בֵּיה כָּל
 נְהוּרִין וְנְטִיל לֹון, וּמְנִיָּה נְפִיק. הַכִּי נְמִי הָא, אִיהוּ
 רְקִיעָא תְּמִינָאָה, תְּלִיין בֵּיה כָּל נְהוּרִין וְנְטִיל לֹון,
 וּמְנִיָּה נְפִיקוּ לְכַלְהוּ עֲלָמִין.

שִׁירוּתָא וְסִיּוּמָא כְּגוֹנָא חַד קִיּוּמִי, וְעַל דָּא אִיהוּ
 נָהַר הַנְגִיד וְנְפִיק, וְלֹא פְסָקִי מִיּוּמִי

לשון הקודש

והפאורות, והוא נוטל את הכל, וזה
 הסיום של הכל. כמו שאותו הרקיע
 השמיני, שהוא ראשית הכל, תלויים
 בו כל האורות, ונוטל אותם, וממנו
 יוצאים – כד נס זה, אותו רקיע השמיני
 תלויים בו כל האורות ונוטל אותם,
 וממנו יצאו לכל העולמות.

הראשית והסיום עומדים כנגד אחד,
 ועל כן הוא הנקר ששופע ויוצא ולא

הראשית והסיום, זה כמו זה. ראשית
 הרקיע השמיני בו שקועים כל
 הכוכבים, קטנים וגדולים, וזהו הרקיע
 העליון הנסתר שמקום הכל, וממנו
 יוצא הכל, והוא השמיני מפה
 למעלה, והוא הראשית להוציא ממנו
 הכל.

כד הוא הרקיע השמיני ממעלה למטה,
 שבו שקועים כל הכוכבים, כל האורות

לְעֵלְמִין. כִּלְא לְמַהוּ סִיּוּמָא כְּשִׁירוּתָא, וּבְגִין כְּדָ
וַיִּתֵּן אֲתָם אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְלָמָּה, לְהֵאִיר
עַל הָאָרֶץ.

וְאַף עַל גַּב דְּאִתְמַר כִּלְא כְּנֻזְנָא חָדָא קִיּוּמִי, וְדָא
הוּא בְּרִירָא דְמַלְתָּ, מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֶלְא,
דָּא אֻקְיָם וְזֵן לְעֵלְמָא עֲלָאָה דְאִיהוּ בֵּיהּ וּלְכַל אֵינֻן
סְטָרִין עֲלָאִין, וְדָא אֻקְיָם וְזֵן לְעֵלְמָא תַּתָּאָה וּלְכַל
אֵינֻן סְטָרִין תַּתָּאִין.

וְאִי תִימָא, עֲלְמָא דְלְעִילָא מָאן אִיהוּ, וְהָא (אִיהוּ)
הֵהוּא רַקִּיעָא תְּמִינָאָה עֲלָאָה סְתִימָאָה, עֲלְמָא
דְלְעִילָא אִיהוּ וְהָבִי אֶקְרִי, דְהָא תְּרִין עֲלְמִין נִינְהוּ
כְּמַה דְאִתְמַר. אֶלְא, אִיהוּ עֲלְמָא עֲלָאָה, וְכַל אֵינֻן
דְנַפְקִי מִנֵּיהּ, עַל שְׁמִיָּה אֶקְרוּן. וְאֵינֻן דְנַפְקִי מִעֲלְמָא
תַּתָּאָה, עַל שְׁמִיָּה אֶקְרוּן. וְכַל הָאִי וְהָאִי כִלְא חַד,
בְּרִידָּהּ הוּא לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמִי עֲלְמִין.

לשון הקודש

העליונים, וזה מקום וזן את העולם
התחתון ואת כל אותם הצדדים
התחתונים.

ואם תאמר, העולם שלמעלה מי הוא?
והרי הוא אותו הרקיע השמיני העליון
הנשקף הוא העולם שלמעלה, וכך
נקרא, שהרי שני עולמות הם, כמו
שנתבאר. אלא הוא עולם עליון, וכך

פוסקים מימיו לעולמים, הכל שיהיה
הסיום כמו הראשית, ומשום כך ויתן
אתם אלהים ברקיע השמים, ולמה?
להאיר על הארץ.

ואף על גב שנתאמר, הכל עומדים כגון
אחד, וזהו ברור הדבר. מה בין זה לזה?
אלא זה מקום וזן את העולם העליון
שהוא בו ואת כל אותם הצדדים

תָּא תְּזִי (תהלים קד) **יִשְׁבְּעוּ עֵצִי ה' אֲרִזִי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע. מָאֵן לְבָנוֹן. הָא אֹקְמוּהָ וְאַתְמָר, הָאִי קָרָא** (תהלים קד) **אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידֵה בְרוּשִׁים בֵּיתָהּ. אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ, בְּאֵן אֶתֶר, בְּלִבְנוֹן. וְאַלִין אֵינוֹן תִּרִין צִפְרִים דְּקְאֲמָרֵן בְּכַמְהָ אֶתֶר,** (דף קסג ע"א) **וּמְאֵלִין אֶתְפָּרְשֵׁן כַּמְהָ צִפְרִין אַחֲרֵנִין, אֲבָל אֵלִין עֲלָאִין וְנִפְקִין מִלְּבָנוֹן דְּאִיהוּ (ס"א סְתִימָאָה) לְעֵילָא, וְרִזָּא דְּמִלְּהָ, (בראשית כט) וְלִלְבָן שְׁתֵּי בְנוֹת וְגו'.**

חֲסִידֵה בְרוּשִׁים בֵּיתָהּ, (ס"א דָּא לָאָה) בְּאֵינוֹן שִׁית בְּנִין עֲלָאִין, שִׁית סְטָרִין דְּעֲלָמָא, כַּמְהָ דְּאַתְמָר. אַמְאִי אֲקָרִי חֲסִידֵה. אֶלָּא, הָאִי עֲלָמָא עֲלָאָה אֶף עַל גַּב דְּנוֹקְבָא אִיהִי, קָרִינָן לָהּ דְּדָבָר, דְּדָבָר אֶתְפַּשְׁט, כָּל טִיבוֹ וְכָל נְהִירוֹ מֵינִיה נְפִיק.

לשון הקודש

צִפְרִים אַחֲרוֹת. אֲבָל אֵלוֹ עֲלִיוֹנוֹת, וְיוֹצֵאת מִן לְבָנוֹן, שֶׁהוּא וְכַתּוּב לְמַעַלְהָ, וְסוּד הַדָּבָר - וְלִלְבָן שְׁתֵּי בְנוֹת וְגו'. **חֲסִידֵה בְרוּשִׁים בֵּיתָהּ,** וְזוֹ לָאָה בְּאוֹתָם שְׁשֶׁה בְּנִים עֲלִיוֹנִים, שְׁשֶׁת צִדְרֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁנַתְבָּאָר. לָמָּה נִקְרָא חֲסִידֵה? אֶלָּא הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה, אֶף עַל גַּב שֶׁהוּא נִקְבָּה, קוֹרְאִים לוֹ זָכָר. שְׁכַפְּאֵשׁ מִתְפַּשְׁט, כָּל טוֹב וְכָל הָאוֹר יוֹצֵא מִמֶּנּוּ.

אוֹתָם שְׁיוֹצֵאִים מִמֶּנּוּ נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ, וְאוֹתָם שְׁיוֹצֵאִים מִן הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ, וְכָל זֶה וְזֶה הַכֹּל אֶחָד, בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. **כֵּא רָאָה,** (תהלים קד) **יִשְׁבְּעוּ עֵצִי ה' אֲרִזִי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטַע. מִי הַלְּבָנוֹן? הֲרִי פִרְשׁוּהוּ וְנִתְבָּאָר. הַפְּסוּק הַזֶּה, אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידֵה בְרוּשִׁים בֵּיתָהּ - אֲשֶׁר שָׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ, בְּאִיזוֹ מְקוֹם? בְּלִבְנוֹן. וְאֵלוֹ הֵן שְׁתֵּי הַצִּפְרִים שְׁאֲמָרְנוּ בְּכַמְהָ מְקוֹמוֹת, וּמְאֵלוֹ נִפְרְדוֹת כַּמְהָ**

וּבְגִין כִּד דְּאִיהִי חֲסִידָה, נָפִיק (מפמון) מִינָה חָס"ד,
 דְּאִיהוּ נְהוּרָא קְדָמָא, דְּכְתִיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי אֹר. וְעַל דָּא בְרוּשִׁים בֵּיתָה. בְרוּשִׁים,
 אַל תִּקְרִי בְרוּשִׁים, אֶלָּא בְרָאשִׁים. דְּהָא עֲלָמָא
 אַחְרָא, בְּתַתְּאִין בֵּיתָה, וְאִיהִי בִי דִנְעָא דְעֲלָמָא.
 וְלִזְמַנִּין אֶקְרִי כְגוּוֹנָא דְלְעִילָא, בְּכָל אֵינוּן שְׂמַחָן.

וְעַל אַתְר דָּא כְּתִיב, (בראשית ו) וַיִּנָּחֵם יי וַיִּתְעַצֵּב אֶל
 לְבוּ. חֲרוֹן אַפִּי יי. דְּהָא בְּאַתְר דָּא תְּלִיא. דְּהָא
 כָּל מַה דְּלְעִילָא, כֹּלָּא אִיהוּ בְּנִהִירוּ, חֲיִין לְכָל סְטָרִין.
 וְעַל דָּא תְּנִינָן, אֵין עֲצָבוֹת לְפָנֵי הַמָּקוֹם, לְפָנֵי דִיּוֹקָא.
 וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת יי בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו
 בְּרִנָּה. עֲבָדוּ אֶת יי בְּשִׂמְחָה, לְקַבִּיל עֲלָמָא עֲלָאָה,
 בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה לְקַבִּיל עֲלָמָא תְּתָאָה. זַפְּאִין אֵינוּן
 יִשְׂרָאֵל בְּעֲלָמָא דִּין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. בְּגִין כִּד כְּתִיב,

לשון הקודש

וַיִּתְעַצֵּב אֶל לְבוּ. חֲרוֹן אַפִּי הוּ. שְׂהַרִי
 בְּמָקוֹם הַזֶּה תְּלִי. שְׂהַרִי כָּל מַה
 שְׁלִמְעָלָה, הַכֹּל הוּא בְּאוּר, חֲיִים לְכָל
 הַצְּדָדִים, וְעַל כֵּן שְׁנִינָנו, אֵין עֲצָבוֹת
 לְפָנֵי הַמָּקוֹם, בְּדִיוֹק לְפָנֵי, וְעַל זֶה כְּתוּב
 (תהלים ק) עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו
 בְּרִנָּה. עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה - כְּנִגְד
 הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה -
 כְּנִגְד הָעוֹלָם הַתַּתְּחוֹן. אֲשַׁרִּיהֶם יִשְׂרָאֵל

וּמִשּׁוֹם שְׁהִיא חֲסִידָה, יוֹצֵא וּמִשּׁוֹם
 מִפְּנֵי חֲסֵד, שְׁהוּא הָאוּר הַרְּאִשׁוֹן,
 שְׂכָתוּב (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר.
 וְעַל זֶה בְרוּשִׁים בֵּיתָה. בְרוּשִׁים - אַל
 תִּקְרִי בְרוּשִׁים אֶלָּא בְרָאשִׁים, שְׂהַרִי
 הָעוֹלָם הָאַחֵר בְּתַתְּחוֹנִים בֵּיתָה, וְהִיא
 בֵּית הַדִּין שֶׁל הָעוֹלָם, וְלִפְעָמִים נִקְרָא
 כְּמוֹ שְׁלִמְעָלָה בְּכָל אוֹתָם הַשְּׂמוֹת.
 וְעַל הַמָּקוֹם הַזֶּה כְּתוּב, וַיִּנָּחֵם הוּ,

אשר יד ישראל מי כמוך עם נושע ביי מִגֹּן
עֵרֶךְ וְאֲשֶׁר חָרַב גְּאוֹתְךָ וַיִּכְחָשׁוּ וְגו'.

וַיִּצַג אֶת הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּצַל בְּרַחֲמִים וְגו'. (בראשית ל)
פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי ט) אִם חֲכַמְתָּ
חֲכַמְתָּ לָךְ וְלִצְתָּ לְבַדְּךָ תִּשָּׂא. אִם חֲכַמְתָּ חֲכַמְתָּ לָךְ,
תָּא חַיִּי, וְוִי לְאִינוֹן חַיִּיבִי עַלְמָא, דְּלֹא יָדְעִין וְלֹא
מִשְׁגִּיחִין בְּמִלֵּי דְאוֹרֵייתָא. וְכַד אִינוֹן מִשְׁגִּיחִין בְּהַ,
בְּגִין דְּלִית לֹזֶן סְכְּלָתָנּוּ, מְלִין דְּאוֹרֵייתָא דְּמִיִּין
בְּעֵינֵיהוּ בְּאִילוּ בְּלָהוּ מְלִי רִיקְנִיא, וְלִית בְּהוּ
תוּעֵלְתָא. וְכִלָּא בְּגִין דְּאִינוֹן רִקְנִין מִדְּעֵתָא וְסְכְּלָתָנּוּ.
דְּהָא כָּל מִלֵּי דְּאוֹרֵייתָא, בְּלָהוּ מְלִין עַלְאִין וַיִּקְרִין.
וְכָל מְלָה וּמְלָה כְּתִיב בְּהַ (משלי ג) יִקְרָה הֵיא מִפְּנִינִים
וְכָל חֲפָצִים לֹא יִשּׁוּן בְּהַ (בְּאוֹרֵייתָא).

לשון הקודש

משגיחים בדברי תורה. וכשהם
משגיחים בה – משום שאין להם שכל,
דברי התורה נראים בעיניהם כאלו
כלם מלאים ריקנות ואין בהם תועלת,
והכל משום שהם ריקנים מדעת ושכל,
שהרי כל דברי התורה, כלם דברים
עליונים ונכבדים, וכל דבר ודבר
שפתוב בה יקרה היא מפנינים וכל
חפצים לא ישונו בה ובתורה.

בעולם הזה ובעולם הבא, משום כך
כתוב (דברים לג) אשר יד ישראל מי כמוך
עם נושע בה' מגן עורך ואשר חרב
גאותך ויכחשו וגו'.

ויצג את המקלות אשר פצל ברחמים
וגו'. פתח רבי אלעזר ואמר, (משלי ט) אם
חכמת חכמת לך ולצת לבדך תשא.
אם חכמת חכמת לך – בא ראה, אזי
לאותם רשעי העולם שלא יודעים ולא

וְכָל אֵינּוֹן טַפְשִׁין, אֲטִימִין דְּלִבָּא, כִּד חֲמָאן מְלִי
 דְּאוּרֵיטָא, לָא דִּי לֹון דְּלֹא יָדְעִי, אֶלָּא דְּאֵינּוֹן
 אֲמַרִי, דְּאֵינְהוּ מְלִין פְּנִימִין, מְלִי דְּלִית בְּהוּ תוּעֵלְתָא.
 וְוִי לֹון, כִּד יתְבַע לֹון קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, עֶלְבֹונָא
 דְּאוּרֵיטָא, וְיִתְעַנְשׁוּן עוֹנְשָׁא דְּמַרְדֵי בְּמַאֲרֵיהוֹן.

מַה כְּתִיב בְּאוּרֵיטָא, (דברים לב) כִּי לֹא דָבָר יֶקֶד הוּא
 מִכֶּם, וְאִי אִיהוּ יֶקֶד מִכֶּם אִיהוּ, דְּהָא אוּרֵיטָא
 כְּלָא, מְלִיָּא מִכָּל אֲבָנִין טָבִין וּמְרַגְלָאן יֶקֶרֶדִין, מִכָּל
 טָבִין דְּעֶלְמָא. כְּמַה דְּאֵת אָמַר וְכָל חֲפְצִים לֹא יִשׁוּן
 בָּהּ, וְהִידְּ יִמְרוֹן דְּאִיהִי רִיקְנֵיָא.

וּשְׁלֹמֹה מְלִכָּא אָמַר, אִם חֲכַמְתָּ חֲכַמְתָּ לָךְ, דְּכִד
 יִתְחַכֵּם בְּרֵשׁ בְּאוּרֵיטָא, תוּעֵלְתָא דִּילִיָּה
 אִיהוּ. דְּהָא בְּאוּרֵיטָא לֹא יִכִּיל לְאוּסָפָא אֲפִילוּ אֶת
 אַחַת. וְלִצְתָּ לְבַדְּךָ תִּשָּׂא, דְּהָא אוּרֵיטָא, לֹא יַגְרַע

לשון הקודש

מִכֶּם. וְאִם הוּא יֶקֶד – הוּא מִכֶּם, שְׁהָרִי
 כָּל הַתּוֹרָה מְלֵאָה מִכָּל אֲבָנִים טוֹבוֹת
 וּמְרַגְלִיּוֹת יֶקֶרוֹת מִכָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁל
 הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל חֲפְצִים לֹא
 יִשׁוּן בָּהּ, וְאִידְּ יִאֲמְרוּ שְׁהִיא רִיקְנָה?
 וּשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ אָמַר, אִם חֲכַמְתָּ חֲכַמְתָּ
 לָךְ. שְׂכַחְשָׁר יִתְחַכֵּם אָדָם בַּתּוֹרָה, זוּהִי
 תוּעֵלְתָּ לּוֹ, שְׁהָרִי בַּתּוֹרָה לֹא יִכּוֹל

וְכָל אוֹתָם הַטַּפְשִׁים אֲטוּמֵי הַלֵּב,
 כְּשֶׁרוֹאִים דְּבָרֵי תּוֹרָה, לֹא דִּי לָהֶם
 שְׂלֵא יוֹדְעִים, אֶלָּא שֶׁהֵם אוֹמְרִים שֶׁהֵם
 דְּבָרִים פְּגוּמִים, דְּבָרִים שְׂאִין בְּהֵם
 תוּעֵלְתָּ. אוֹי לָהֶם כְּשִׁיתְבַּע אוֹתָם
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת עֶלְבֹוֹן הַתּוֹרָה,
 וְיַעֲנִשׁוּ עַנְשׁ שְׁמוֹרְדִים בְּרִבּוֹנָם.
 מַה כְּתוּב בַּתּוֹרָה? כִּי לֹא דָבָר יֶקֶד הוּא

מִשְׁבַּחָהּא כָּלוּם, וְלִיצְנוֹתָא, דִּילִיה אִיהוּ, וְאַשְׁתָּאֵר
בֵּיה לְאוּבְדָא לִיה מִהַאי עֲלָמָא וּמַעֲלָמָא דְאַתִּי.

תָּא תָּזִי, כַּד אַתְּוֹן עֲלָאִין, מִתְחַבְּרִין כְּלָהוּ בְּהַאי
דְרָגָא, סוּפָא דְכָל דְרָגִין קַדִּישִׁין עֲלָאִין,
וְאַתְּמַלִּיא מְעִייהוּ, וְאַתְּבְּרָכָא מַעֲלָמָא עֲלָאָה. כִּדִּין,
הַאי דְרָגָא קְיִימָא לְאַשְׁקָאָה לְכִלְתּוּ עֲדָרִין, כָּל חַד
וְחַד כְּדָקָא תָּזִי לִיה, וְכָל חַד וְחַד אַתְּשָׁקִי מִן
דִּינָא וְרַחֲמִי.

תָּא תָּזִי, מַה כְּתִיב, וַיִּצַּג אֶת הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פָּעַל
בְּרַהֲטִים וְגו', דִּיעֲקֹב בָּעָא לְאַתְקַנָּא תְּפִלָּה שְׁל
עַרְבִית, וְלֹאֲנַהֲרָא לְסִיְהָרָא, וְלֹאֲשְׁקָאָה וְלְבְּרָכָא לָהּ
מִכָּל סְטָרִין, דְּכְתִיב וַיִּצַּג אֶת הַמַּקְלוֹת. אֵלִין דִּינִין
וְגַבּוּרִין דְּנַפְקִי מִגְּבוּרָה דְלַעִילָא.

לשון הקודש

את כל העדרים, כל אחד ואחד כראוי
לו, וכל אחד ואחד נשקה מדין ורחמים.
בא ראה מה כתוב, ויצג את המקלות
אשר פעל ברהטים וגו'. שיעקב רצה
לתקן תפלת ערבית, ולהאיר ללבנה
ולהשקות ולברך אותה מכל הצדדים,
שכתוב ויצג את המקלות, אלו דינים
וגבורות שיוצאים מן הגבורה
שלמעלה.

להוסיף אפלו אות אחת. ולצט לברך
תשא, שחרי התורה לא יגרע כלום
מהשבת שלה, והליצנות היא שלו
ונשארת בו להאביד אותו מן העולם
הזה ומן העולם הבא.

בא ראה, באשר האותיות העליונות
כלן מתחברות בדרגה הזו, הסוף של
כל הדרגות הקדושות העליונות,
ומתמלאת מהם ומתברכת מן העולם
העליון, אז הדרגה הזו עומדת להשקות

וַיַּעֲקֹב כִּד בָּעָא לְאַתְקָנָא לְהַאי דְרִנָּא, סָלִיק לְכָל
 אֵינּוֹן דִּינִין וּגְבוּרִין מִינֵהּ, וְאוֹקִים לֹון
 בְּרִהָטִים, בְּאֵינּוֹן רִהָטִים אַרְבַּע, דְּקִימֵי תַחֲוֹת תַּאי
 (במדבר כא) בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, דְּאַתְמַלְיָא מֵאֵינּוֹן נַחֲלִין
 וּמְבוּעִין עֲלָאִין. בְּגִין דְּכַד נָפְקִין מִיִּין מִהַאי בְּאֵר
 קְדִישָׁא, אֲלִין אַרְבַּע נְטִילֵי כְּלָא. וְעַל דָּא אַקְרוּן
 רִהָטִים, וּמִתְפָּן (דף קסג ע"ב) אַתְיִין כְּלָא לְמִשְׁתֵּי. וְאֵינּוֹן
 דִּינִין וּגְבוּרִין, בְּלִהוּ קִימֵי תְפָן, לְנִטְלָא לְכָל חַד וְחַד
 בְּדָקָא חַזֵּי לֵיהּ.

אֲשֶׁר תִּבְאֲנָה הַצֵּאן לְשִׁתּוֹת לְנִכַח הַצֵּאן, אֲלִין
 לְקַבִּיל אֲלִין. וַיַּחֲמֵנָה, מָאֵי וַיַּחֲמֵנָה. דְּכַד
 מִתְעַטְרִין בְּדִינָא, מִתְחַמְמִין בְּהַחֲוָא דִּינָא, וְאֲזִלִּין
 וְשִׂאטִין בְּעֵלְמָא, וּמְעֵינֵי בְּאַרְחִיחוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא, הֵן
 לְטַב הֵן לְבִישׁ.

לשון הקודש

ומשם כלם באים לשתות. ואותם דינים
 וגבורות, כלם עומדים שם לטל את כל
 אחד ואחד כראוי לו.

אֲשֶׁר תִּבְאֲנָה הַצֵּאן לְשִׁתּוֹת לְנִכַח
 הַצֵּאן, אֵלּוּ כְּנֵגַד אֲלִין. וַיַּחֲמֵנָה, מַה זֶה
 וַיַּחֲמֵנָה? שְׂפָאֲשֶׁר מִתְעַטְרִים בְּדִין,
 מִתְחַמְמִים בְּאוֹתוֹ הַדִּין, וְהוֹלְכִים
 וּמְשׁוֹטְטִים בְּעוֹלָם, וּמְעֵינִים בְּדַרְכֵי כְּנֵי
 הָאָדָם, הֵן לְטוֹב הֵן לְרַע.

וכאשר יעקב רצה לתמן את הדרגה
 הזו, סלק את כל אותם הדינים
 והגבורות ממנה, והקים אותם
 ברהטים, באותם ארבעת הרהטים
 שעומדים תחת זו באר חפרוה שרים,
 שמתמלאת מאותם הנחלים והמעיינות
 העליונים. משום שפאשר המים יוצאים
 מהבאר הקדושה הזו, אלו הארבעה
 נוטלים הכל, ועל כן נקראים רהטים,

**תָּא חַוִּי, מַה כְּתִיב בְּתֵרִיָּה, (בראשית ל) וַיַּחֲמוּ הַצֵּאֵן אֶל
הַמְּקִלוֹת, בְּגִין דְּאֵינֻן מִמְּקִלוֹת הָווּ מִתְחַמְּמֵן,
וּמִשְׁגִּיחִין בְּדֵינֵי עֲלָמָא, וְאֶתְפַּקְדָן עֲלֵיהּ, וְאֶתְדָּנוּ בְּנֵי
נִשְׂאָא עֲלֵיהּוּ, כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר (דניאל ד) בְּגִזְרַת עִירִין
פְּתִנְמָא וּמֵאמַר קְדִישִׁין שְׂאֵלְתָא וְגו'.**

**רַבִּי חֵיָא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים סג) דְּבִקָּה נַפְשִׁי אַחֲרִיךְ
בִּי תִמְכָּה יְמִינְךָ, הֵאֵי קָרָא אִית לְאַסְתַּכְּלָא
בֵּיהּ, דְּבִקָּה נַפְשִׁי אַחֲרִיךְ, בְּגִין דְּדוֹד מְלָכָא, הָוּה
מִתְדַבֵּק נַפְשִׁיהּ תְּדִיר, אֲבִתְרִיהּ דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וְלֹא חֵיָשׁ לְמַלְיָן אַחֲרֵינִין דְּעֲלָמָא, אֶלָּא לְאַתְדַּבְּקָא
נַפְשִׁיהּ וְרַעוּתֵיהּ בֵּיהּ, וּבִינֻן דְּאִיהוּ הָוּה מִתְדַבֵּק
בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָוּה תְּמִיד בֵּיהּ וְלֹא שְׂבָקִיהּ.
מִכָּאֵן, לְבַר נֶשׁ פִּד אַתָּא לְאַתְדַּבְּקָא בְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחִיד בֵּיהּ, וְלֹא שְׂבִיב לֵיהּ.**

לשון הקודש

— משום שְׁדוּד הַמְּלֹךְ הִנֵּה מְדַבֵּיק תְּמִיד
אֵת נַפְשׁוֹ אַחֲרֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא
חָשַׁשׁ לְדַבְּרִים אַחֲרִים שֶׁל הָעוֹלָם, אֶלָּא
לְהַדַּבֵּיק נַפְשׁוֹ וְרַעוּנוֹ בּוֹ. וּבִינֻן שֶׁהוּא
הִנֵּה נִדְבֵּק בְּקִדְשׁ—בְּרוּךְ—הוּא, הִנֵּה
תּוֹמֵךְ בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ. מִכָּאֵן
שֶׁכַּאֲשֶׁר אָדָם כָּאֵל לְהַדַּבֵּק
בְּקִדְשׁ—בְּרוּךְ—הוּא, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
אוֹחֲזוֹ בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ.

**כֵּאֵל רָאָה מַה כְּתוּב אַחֲרָיו, וַיַּחֲמוּ הַצֵּאֵן
אֶל הַמְּקִלוֹת. מִשׁוּם שְׁאוֹתֵם הַמְּקִלוֹת
הָיוּ מִתְחַמְּמִים וּמִשְׁגִּיחִים בְּדֵינֵי הָעוֹלָם,
וְנִפְקְדִים עֲלֵיו, וְנִדְוָנִים אֲנָשִׁים עֲלֵיהֶם,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דניאל ד) בְּגִזְרַת מְלָאכִים
הַדְּבַר וּבִפְקֻדַת קְדוּשִׁים הִגְזְרָה וְגו'.**

**רַבִּי חֵיָא פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים סג) דְּבִקָּה
נַפְשִׁי אַחֲרִיךְ בִּי תִמְכָּה יְמִינְךָ. בְּפָסוּק
הַזֶּה יֵשׁ לְהַסְתַּכְּלָא, דְּבִקָּה נַפְשִׁי אַחֲרִיךְ**

דָּבָר אַחַר דְּבַקָּה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ, לְאַתְעֵטְרָא דְרִגְיָה
 לְעֵילָא, דְּהָא כֹּד אַתְדַּבֵּק הָהוּא דְרִגְיָא (ס"א דיליה
 אַתְבְּרָא וְכֹד אַתְגְּלִיָּא) בְּדַרְגִּין עֲלָאִין לְסֻלְקָא בְּתַרְיִיחוּ, בְּדִין
 יְמִינָא אַחִיד בֵּיה לְסֻלְקָא לִיָּה, וְלַחֲבָרָא לִיָּה, בְּחַבּוּרָא
 חַד בְּדָקָא יָאוּת, בְּמַח דְּאַתְ אָמַר, (תהלים קלט) וְתַאֲחֻזֵי
 יְמִינְךָ, וּבְתִיב (שיר השירים ב) וְיְמִינִי תַחֲבִקֵנִי, וְעַל דָּא בִּי
 תְּמַכָּה יְמִינְךָ.

וְכֹד אַחִיד בֵּיה בְּקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּדִין בְּתִיב, (שם)
 שְׂמַאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי וְיְמִינִי תַחֲבִקֵנִי. וְאִיהוּ
 יְחֻדָּא חַד וְחַבּוּרָא חַד, וְכֹד אִיהוּ חַבּוּרָא חַד, בְּדִין
 אַתְמַלְיָא הָהוּא דְרִגְיָא דִּילִיָּה וְאַתְבְּרָא.

וְכֹד אַתְמַלְיִין כָּל אֵינֻן רְהָטִין, אַתְמַלְיִין לְאַרְבַּע
 סְטְרִין דְּעֵלְמָא, וּבְלָהוּ עֲדַרְיָא אֲשֶׁתְקִיִן, כָּל
 חַד וְחַד לְסְטְרִיָּה. וְכֹד אַתָּא יַעֲקֹב לְאַתְקַנָּא תַּאי

לשון הקודש

וּבְשֵׁאוֹחֻזוּ בּוּ בְּקְדוּשָׁא-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזוּ
 בְּתוֹב שְׂמַאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי וְיְמִינִי
 תַחֲבִקֵנִי. וְהוּא יְחֻד אַחַד וְחַבּוּר אַחַד.
 וּבְשֵׁהוּא חַבּוּר אַחַד, אֲזוּ מִתְמַלְאָת
 אוֹתָהּ דְרִגְיָה שְׁלוֹ וּמִתְבְּרַכָּת.

וּבְשֵׁמֶתְמַלְאִים כָּל אוֹתָם הֶרְהָטִים,
 מִתְמַלְאִים לְאַרְבַּעַת עֲדָדֵי הָעוֹלָם, וְכָל
 הָעֲדָדִים מְשֻׁקִּים, כָּל אַחַד וְאַחַד לְעַדוּ.

דָּבָר אַחַר דְּבַקָּה נַפְשִׁי אַחֲרֶיךָ -
 לְהִתְעַטֵּר דְרִגְיָתוֹ לְמַעְלָה. שְׁהָרִי כַּאֲשֶׁר
 נִדְבַקְתָּ הַדְרָגָה הַחַיָּא וְשָׁלוּ נִתְבְּרַכָּה
 וּבְשֵׁהִתְמַלְאָתוֹ בְּדַרְגוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת לְעֵלוֹת
 אַחֲרֵיהֶן, אֲזוּ הַיְמִין אוֹחֻז בְּהָ לְהַעֲלוֹתָהּ
 וְלַחֲבָרָה בְּחַבּוּר אַחַד כְּרָאוּי, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר וְתַאֲחֻזֵי יְמִינְךָ, וּבְתוֹב וְיְמִינִי
 תַחֲבִקֵנִי, וְעַל כֵּן בִּי תְּמַכָּה יְמִינְךָ.

דְרָגָא, בְּרִיר לִיה סְטָרָא דִימִינָא, דְאֶתְחִזִי לִיה, וְסְטָרָא
 אֶתְרָא דְלֹא אֶתְחִזִי לִיה אֶתְפְּרִשֶׁת מִינִיה. כְּמָה
 דְכָתִיב, (בראשית ל) וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל
 צֹאן לְבָן. לְבָדוֹ, הָוּה בְּלַחֲדוּי, דְלֹא יִשְׁתַּמֵּשׁ בְּטַעֲוֹן
 אֶתְרֵינִי דְבְּסְטָרִין אֶתְרֵינִי. וְכַּאֲהוּ חוֹלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
 דְעֲלִייתוֹ כְּתִיב, (דברים יד) כִּי עִם קְדוּשָׁא אֶתָּה לִי אֱלֹהֶיךָ
 וּבְךָ בָחַר יי וְגו'.

וְתָא חֲזִי, יַעֲקֹב אִיהוּ תוֹשְׁבֵתָא דְאַבְהָן, וְאִיהוּ כְּלָלָא
 דְכְּלָהוּ, וּבְגִין דְאִיהוּ כְּלָלָא דְכְּלָא, בְּגִין כְּךָ
 אִיהוּ קָאִים לְאַנְהָרָא לְסִיחָרָא, דְיַעֲקֹב אִיהוּ קָאִים
 לְאַתְקֵנָא לְתַפְלַת עֲרֵבִית.

וְכָל הַהוּא תְקוּנָא, אִיהוּ בְדָקָא חֲזִי לִיה, כָּל אֵינֹן
 סְטָרִין קְדִישִׁין כְּלָהוּ בְתַקוּנָא אֶתְקִין בְּסְטָרוֹי,
 וְאַפְרִישׁ חוֹלְקִיה, מִחוֹלְקָא דְשָׂאָר עַמּוֹן. אֵלִין סְטָרִין

לשון הקודש

וּבְךָ בָחַר ה' וְגו'.

וּבֵא וּרְאָה, יַעֲקֹב הוּא הַמְשֻׁבָּח שֶׁל
 הָאֲבוֹת וְהוּא הַכֹּלֵל שֶׁל כָּלֶם, וּמְשׁוּם
 שֶׁהוּא הַכֹּלֵל שֶׁל הַכָּל, מְשׁוּם כְּךָ הוּא
 עוֹמֵד לְהַאִיר לְלִבְנָהּ, שֶׁיַּעֲקֹב הוּא עוֹמֵד
 לְתַקֵּן אֶת תְּפִלַּת עֲרֵבִית.

וְכָל הַתְּקוּן הַהוּא הוּא כְּרֵאוּי לוֹ. כָּל
 אוֹתָם הַעֲדָדִים הַקְּדוּשִׁים, כָּלֶם בְּתַקּוּן

וּכְשֶׁפֵּא יַעֲקֹב לְתַקֵּן אֶת הַדְּרָגָה הַזֹּאת, בָּחַר
 לוֹ צֵד הַיְמִין שְׂרָאוּי לוֹ, וְהַצֵּד הָאֲחֵר
 שֶׁלֹּא רֵאוּי לוֹ נִפְרַד מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
 וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל צֹאן
 לְבָן. לְבָדוֹ – הִיָּה לְבָדוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁתַּמֵּשׁ
 בַּתּוֹעֲבוֹת הָאֲחֵרוֹת שֶׁבְּעֲדָדִים הָאֲחֵרִים.
 אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁעֲלִיהֶם כְּתוּב
 (דברים יד) כִּי עִם קְדוּשָׁא אֶתָּה לֵה' אֱלֹהֶיךָ

עֲלֵאִין קְדִישִׁין בְּקְדוּשָׁה עֲלָאָה. וְאֵלִין סְטָרִין מְסֻאָבִין,
בְּמֻסָּאבִן דְּמֻסָּאבוּתָא.

וְהָא אוֹקִימָנָא, דְּכְתִיב וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוּ. וַיֵּשֶׁת
לוֹ, דְּאִתְקִין תְּקוּנִין לְמַהֲיִמְנוּתָא. לְבָדוּ, כְּמָה
דְּאִתְ אָמַר, (ס) וַיִּבְדַּךְ בְּחַר יְיָ לְהֵיוֹת לוֹ לְעַם סִגְלָה
מִכָּל הָעַמִּים. וְלֹא שָׁתַם עַל צֵאן לְבָן, דְּלֹא שְׂוִי
חוֹלְקִיה וְעַדְבִּיה עִמָּהוֹן.

וְעַל דָּא יַעֲקֹב שְׁלִימוּ דְּאִבְהוֹן, אִתְקִין רְזָא
דְּמַהֲיִמְנוּתָא, וְאַפְרִישׁ חוֹלְקִיה וְעַדְבִּיה,
מִחוֹלְקָא וְעַדְבָא דְּשָׂאָר עַמִּין. וְעַל דָּא כְּתִיב, (דברים ד)
וְאַתֶּם תְּדַבְּקִים בֵּינֵי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם חַיִּים.

רַבִּי אָבָא אָמַר, וּכְפָאָה חוֹלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּאִינוּן
עֲלֵאִין עַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת,
בְּגִין דְּדַרְגָּא דְּלַהוֹן לְעֵילָא, וְדַרְגִּין דְּעַמִּין עוֹבְדֵי

לשון הקודש

וגורלו עמהם.

וְעַל כֵּן יַעֲקֹב, שְׁלֵמוֹת הָאֲבוֹת, הִתְקִין
סוּד הָאִמּוּנָה, וְהִפְרִיד חֲלָקוֹ וְגוֹרְלוֹ
מִהַחֲלָק וְהַגּוֹרֵל שֶׁל שְׂאָר הָעַמִּים. וְעַל זֶה
כְּתוּב וְאַתֶּם תְּדַבְּקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים
כָּלְכֶם חַיִּים.

רַבִּי אָבָא אָמַר, אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם עֲלִיוֹנִים עַל הָעַמִּים עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, מִשּׁוּם שְׁדַרְגָּתָם

הִתְקִין בְּצִדּוֹ, וְהִפְרִיד חֲלָקוֹ מִחֲלָקָם שֶׁל
שְׂאָר הָעַמִּים. אֵלּוֹ הַצְּדָדִים הָעֲלִיוֹנִים
הַקְּדוּשִׁים בְּקְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, וְאֵלּוֹ הַצְּדָדִים
טְמֵאִים בְּטֵמְאוֹת הַטְּמָאָה.

וְחַרִּי בְּאַרְגוֹ, שְׁכַתּוֹב וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים
לְבָדוּ. וַיֵּשֶׁת לוֹ - שֶׁהִתְקִין תְּקוּנִים
לְאִמּוּנָה. לְבָדוּ - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבְדַּךְ בְּחַר
ה' לְהֵיוֹת לוֹ לְעַם סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים. וְלֹא
שָׁתַם עַל צֵאן לְבָן - שֶׁלֹּא שָׁם חֲלָקוֹ

עבודת כוכבים ומזלות לתתא, אלין בסטרא
דקדושה, ואלין בסטרא דמסאבא, אלין לימינא,
ואלין לשמאלא.

כיון דאתחרב בי מקדשא, מה כתיב, (איכה ב) השוב
אחור ימינו מפני אויב, ובנין כף כתיב, (תהלים
ס) הושיעה ימינך ועיניי. ושמאלא אתגבר ומסאבא
אתתקף, עד דיבני קדשא בריך הוא בי מקדשא,
ויתקין עלמא על תקונוי, ויהדרון מליה פדקא יאות
ויתעבר סטרא מסאבא מן עלמא. והא אתמר,
דכתיב (זכריה ג) ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ
וגו', (דף קסד ע"א) וכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח וגו'.

וישתאר קדשא בריך הוא בלחודו, פמה דכתיב,
והאלילים כליל יחלף, וכתיב, (שם)
ונשוב יי לבדו ביום ההוא. הוא בלחודו, פמה

לשון הקודש

למעלה, והדרגות של העמים עובדי
כוכבים ומזלות למטה. אלו בצד
הקדשה, ואלו בצד הטמאה. אלו לימין,
ואלו לשמאל.

כיון שנחרב בית המקדש מה פתוב?
(איכה ב) השוב אחור ימינו מפני אויב.
ומשום כף פתוב הושיעה ימינך ועיניי.
והשמאל מתגבר והטמאה מתחזקת, עד

שיבנה הקדוש ברוך הוא את בית
המקדש ויתקן את העולם על תקונו,
ויחזרו דבריו פראוי, ויעבר צד הטמאה
מן העולם. והנה נאמר, שפתוב (זכריה ג)
ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ וגו',
וכתוב (ישעיה כה) בלע המות לנצח וגו'.
וישתאר הקדוש ברוך הוא לבדו, כמו
שפתוב והאלילים כליל יחלף, וכתוב

דְּכַתִּיב, (דברים לב) וְאִין עֲמוֹ אֵל גִּבֹּר, בְּגִין דִּישְׁתַּצִּי חֵילָא
 מִסַּבָּא מַעֲלָמָא, וְלֹא יִשְׁתַּאֲר לְעֵילָא וְתַתָּא אֶלָּא
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי, וְיִשְׂרָאֵל לְפוֹלְחָנִיה, עִם
 קִדְיֵשׁ, וְיִתְקַרֵּי קִדְיֵשׁ, דְּכַתִּיב, (ישעיה ד) וְהָיָה הַנְּשֹׂאֵר
 בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמֵר לוֹ כָּל הַפְּתוּב
 לַחַיִּים בִּירוּשָׁלַם. וּכְדִין יְהִי מַלְכָּא יְחִידָאֵי, לְעֵילָא
 וְתַתָּא, וְעַמָּא יְחִידָאָה לְפוֹלְחָנִיה, כְּמָה דְּכַתִּיב, (דברי
 הימים א יז) וּמִי כְּעַמּוֹד יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ.

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יִיסָא, הוּוּ אֲזֵלִי בְּאַרְחָא, אָמַר רַבִּי
 יִיסָא, הָא שְׂכִינְתָּא לְגַבְנָן נְתַעֲסַק בְּמַלְי
 דְּאֲזַרְיִתָּא, דְּכָל מָאן דְּעָסִיק בְּמַלְי דְּאֲזַרְיִתָּא וְיִשְׁתַּדַּל
 בָּהּ, זְכִי לְאַמְשָׁכָא לִיה בְּחַדִּיהָ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים יח) חִי יְיָ וּבְרַוְךְ צוּרֵי
 וִירוֹם אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי, הָאֵי קָרָא אִיהוּ רִזָּא. חִי

לשון הקודש

וְנִשְׁגָּב ה' לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא. הוּא לְבַדּוֹ,
 כְּמוֹ שְׁפַתּוֹב (דברים לב) וְאִין עֲמוֹ אֵל גִּבֹּר,
 מְשׁוּם שְׂיִבְלָה כַּח הַטְּמָאָה מִן הָעוֹלָם,
 וְלֹא יִשְׁאֲר לְמַעְלָה וּלְמַטָּה אֶלָּא הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא לְבַדּוֹ, וְיִשְׂרָאֵל לְעַבְדוֹתוֹ, עִם
 קְדוֹשׁ. וְיִקְרָא קְדוֹשׁ, שְׁפַתּוֹב (ישעיה ד)
 וְהָיָה הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם
 קְדוֹשׁ יֹאמֵר לוֹ כָּל הַפְּתוּב לַחַיִּים
 בִּירוּשָׁלַם. וְאִזּוּ יְהִיָּה מַלְךְ יְחִידָאֵי לְמַעְלָה

וְלְמַטָּה, וְעִם יְחִידָאֵי לְעַבְדוֹתוֹ, כְּמוֹ
 שְׁפַתּוֹב וּמִי כְּעַמּוֹד יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד
 בְּאֶרֶץ.
 רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יִיסָא הָיוּ הוֹלְכִים
 בְּדֶרֶךְ. אָמַר רַבִּי יִיסָא, הִנֵּה שְׂכִינָה
 אֲצִלְנוּ, נְתַעֲסַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה, שְׂכָל מִי
 שְׁעוֹסַק בְּדַבְרֵי תוֹרָה וּמִשְׁתַּדַּל בָּהּ,
 זוֹכֵה לְהַמְשִׁיךְ אוֹתָהּ עִמוֹ.

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים יח) חִי ה'

פְּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים יח) חִי ה'